

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, I Wydział Cywilny,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Bieńkowska-Kolarz

Protokolant: st. sekr. Sądowy Anna Zaporowska

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2017 r., w O., na rozprawie,

sprawy z wniosku J. M. (1)

z udziałem A. S. (1)

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. ustalić, że w skład majątku wspólnego wnioskodawcy J. M. (1) i uczestniczki A. S. (1), między którymi małżeńska wspólność ustawowa ustala z dniem 10 listopada 2011 r., na mocy prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w (...) z dnia 20 października 2011 r. wydanego w sprawie(...) o rozwód, wchodzi:

1. lokal mieszkalny numer (...) stanowiący odrębną własność położony w O. przy ulicy (...) o powierzchni 98,30 m², dla którego prowadzona jest księga wieczysta (...) wraz z udziałem w wynoszącym (...) w częściach wspólnych budynku i w prawie użytkowania wieczystego gruntu, na którym posadowiony jest budynek objętych księgą wieczystą (...) o wartości 346.230,00 zł (trzysta czterdzieści sześć tysięcy dwieście trzydzieści),

2. lokal użytkowy numer (...) położony w O. przy ul. (...) o powierzchni 83,44 m² wraz z udziałem w prawie własności gruntu, działka nr (...), o powierzchni 1204 m² oraz w częściach wspólnych budynku i innych urządzeniach niesłużących wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali w udziale wynoszącym (...) o wartości 246.730 zł (dwieście czterdzieści sześć tysięcy siedemset trzydzieści);

3. lodówka E. o wartości 300 zł,

4. zmywarka B. o wartości 300 zł,

5. sztuce posrebrzane stare o wartości 500 zł,

6. kino domowe O. i zestaw kolumn J. o wartości 2.500 zł,

7. fotele ogrodowe 3 sztuki o łącznej wartości 300 zł,

8. pralka E. o wartości 300 zł,

9. sztuce posrebrzane współczesne o wartości 500 zł,

10. serwis 12-osobowy o wartości 500 zł,

11. zestaw wypoczynkowy – dwie kanapy o wartości 2.000 zł,

12. telewizor J. o wartości 2.500 zł,

13. zestaw modułowy S. o wartości 58.700 zł,

tj. składniki majątkowe o łącznej wartości 661.360 zł (sześćset sześćdziesiąt jeden tysięcy trzysta sześćdziesiąt);

II. dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawcy J. M. (1) i uczestniczki A. S. (1) w ten sposób, że przyznać wnioskodawcy składniki opisane w punkcie I postanowienia w podpunktach od 9 do 13 o łącznej wartości 64.200,00 zł (sześćdziesiąt cztery tysiące), zaś uczestniczce A. S. (1) składniki opisane w punkcie I postanowienia w podpunktach od 1 do 8 o łącznej wartości 597.160,00 zł (pięćset dziewięćdziesiąt siedem tysięcy sto sześćdziesiąt);

III. ustalić wysokość nakładów wnioskodawcy z majątku osobistego na majątek wspólny na kwotę 11.378,73 zł (jedenaście tysięcy trzysta siedemdziesiąt osiem 73/100);

IV. ustalić wysokość nakładów uczestniczki z majątku osobistego na majątek wspólny na kwotę 290.245,18 zł (dwieście dziewięćdziesiąt tysięcy dwieście czterdzieści pięć 18/100);

V. oddalić wniosek o podział majątku i ustalenie innych nakładów osobistych w pozostałym zakresie;

VI. oddalić wniosek o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym;

VII. nakazać uczestniczce wydanie wnioskodawcy składników majątku wspólnego opisanych w pkt I ppkt od 9 do 13 w terminie tygodnia od uprawomocnienia się orzeczenia;

VIII. zasądzić od uczestniczki A. S. (1) na rzecz wnioskodawcy J. M. (1) tytułem spłaty i po rozliczeniu nakładów stron z majątków osobistych na majątek wspólny kwotę 127.046,78 zł (sto dwadzieścia siedem tysięcy czterdzieści sześć 78/100) płatną w terminie jednego roku od uprawomocnienia się orzeczenia, z tym ustaleniem, że uchybienie płatności powoduje naliczanie odsetek ustawowych za opóźnienie;

IX. wskazać, że strony ponoszą koszty postępowania po połowie i w związku z tym:

1. zasądzić od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 500 zł (pięćset) tytułem zwrotu połowy opłaty od wniosku;

2. nakazać ściągnąć od wnioskodawcy J. M. (1) na rzecz Skarbu Państwa kasy Sądu Rejonowego(...) kwotę 2.574,49 zł (dwa tysiące pięćset siedemdziesiąt cztery 49/100) tytułem kosztów postępowania – wynagrodzenia biegłych, tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa;

3. nakazać ściągnąć od uczestniczki A. S. (1) na rzecz Skarbu Państwa kasy Sądu Rejonowego (...)kwotę 2.574,49 zł (dwa tysiące pięćset siedemdziesiąt cztery 49/100) tytułem kosztów postępowania – wynagrodzenia biegłych, tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

SSR Joanna Bieńkowska-Kolarz

Sygn. akt I Ns 1233/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. M. (1) wniósł o dokonanie podziału majątku wspólnego uczestników, w którego skład wchodziły:

- lokal mieszkalny numer (...) stanowiący odrębną własność położony w O. przy ulicy (...) o powierzchni 98,30 m², dla którego prowadzona jest księga wieczysta (...) wraz z udziałem (...) części w częściach wspólnych budynku oraz prawem użytkowania wieczystego udziału wynoszącego (...) części nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta (...),

- lokal użytkowy nr (...) położony w O. przy ul. (...), o powierzchni 83,44 m² wraz z udziałem (...) w części wspólnej nieruchomości, którą stanowi działka nr (...) o powierzchni 1204 m², dla których prowadzona jest księga wieczysta (...);
- lodówka marki E.,
- zmywarka marki B.,
- sztucce posrebrzane współczesne,
- sztucce posrebrzane stare,
- serwis 12-osobowy,
- zestaw wypoczynkowy – 2 kanapy,
- telewizor J.,
- kino domowe O. i zestaw kolumn J.,
- fotele ogrodowe 3 sztuki,
- pralka E.,
- oraz innych rzeczy, co do których cofnął wniosek na rozprawie w dniu 3 marca 2014 r.

Wnioskodawca wniósł o przyznanie mu na własność lokalu użytkowego przy ul. (...) i sztucców posrebrzanych współczesnych.

Wnioskodawca domagał się także rozliczenia jako nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny - środków finansowych wydatkowanych przez niego na spłatę kredytów spłaconych przez wnioskodawcę po ustaniu wspólności małżeńskiej.

(wniosek k. 3-8)

Uczestniczka A. S. (1) popierając wniosek co do zasady, wskazała, że w skład majątku wspólnego wchodzi poza składnikami wskazanymi przez uczestnika:

- zestaw modułowy S..

Wniosła o nieujmowanie jako składników majątku wspólnego aparatu fotograficznego, rowerów, laptopa D. oraz obrazu A. S. (2).

Uczestniczka wniosła o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym 2/3 do 1/3 na jej rzecz; ustalenie nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci spłaty kredytów i długów w ZUS, US, podatków municypalnych oraz darowizny od ojca uczestniczki na zakup nieruchomości przy ul. (...).

Wniosła także o przyznanie jej obu nieruchomości i ruchomości w postaci lodówki, zmywarki, sztucców starych, kina domowego i głośników oraz foteli ogrodowych, zaś pozostałych składników wnioskodawcy wraz ze wskazanym w odpowiedzi zestawem modułowym S., który został zakupiony dla potrzeb prowadzonej, de facto przez wnioskodawcę, działalności gospodarczej.

Wskazała też, że nakład wnioskodawcy w postaci spłaty kredytu w kwocie 14.527,71 zł zaciągniętego po wyprowadzeniu się ze wspólnego mieszkania, został wzięty bez wiedzy i zgody uczestniczki i nie powinien zostać uwzględniony jako nakład wnioskodawcy, albowiem wnioskodawca spożytkował go na własne potrzeby.

(odpowiedź na wniosek k. 136-140)

W toku postępowania uczestniczka wniosła także o uwzględnienie jako nakładów jej wkładu pracy w wykonanie adaptacji strychu na lokal mieszkalny oraz ponoszonych miesięcznie od rozwodu wszelkich opłat za nieruchomości wspólne.

Sąd ustalił, co następuje:

Uczestnicy zawarli związek małżeński 16 maja 1992 r. W trakcie trwania małżeństwa nie zawierali umów majątkowych małżeńskich.

Wyrokiem Sądu Okręgowego (...) z dnia 20 października 2011 r. w sprawie o sygn. akt (...) o rozwód zostało rozwiązane małżeństwo stron i tym samym ustała wspólność majątkowa małżeńska.

(bezsporne, kopia wyroku k. 12)

Strony przez okres wspólnego pożycia zamieszkiwały w lokalu mieszkalnym numer (...) w budynku przy ul. (...) w O., który zaadaptowany został ze strychu. Projekt adaptacji wykonała uczestniczka jako swa pracę dyplomową na koniec studiów architektonicznych. Nie miała wtedy jeszcze uprawnień projektowych, a projekt choć wykonany przez uczestniczkę podpisał jej promotor.

Lokal był adaptowany na początku małżeństwa stron za środki pochodzące od rodziców stron i ze środków pieniężnych pochodzących z prezentów ślubnych.

(bezsporne, księga wieczysta, akt notarialny umowa sprzedaży k.62-64, projekt adaptacji – załącznik, opinia biegłego J. L. k. 748-750, zeznania uczestniczki k.668-669, zeznania wnioskodawcy k.666v-667v, zeznania świadka M. S. (1) k.338-338v, zeznania B. M. (1) k.339-340, zeznania M. N. (1) k.412v-413, zeznania B. M. (2) k.389, J. M. (2) k.340-340v)

Obie strony pracowały w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej. Wnioskodawca prowadził różne działalności gospodarcze, początkowo jako wykonawca remontów/projektów w inwestycjach budowlanych, a po chorobie uniemożliwiającej mu ciężką pracę fizyczną, w postaci prowadzenia miejsca zabaw dla dzieci – „F.-miku”, a następnie projektowania i montażu odkurzaczy centralnych. Pod koniec wspólnego pożycia J. M. (1) rozpoczął pracę w Domu Pomocy Społecznej przy ul. (...) w O..

Działalność gospodarcza w postaci miejsca zabaw dla dzieci „F. – miku” przyniosła znaczne straty finansowe. Na zakup zestawu S. strony wzięły pożyczkę od ojca uczestniczki M. S. (2), która nigdy nie została spłacona. Wnioskodawca nie opłacał ZUS-u, źle odprowadzał podatki do US, miał zaległości czynszowe. Po zamknięciu tej działalności zestaw modułowy S. w 2004 r. trafił do garażu, gdzie do tej pory jest przechowywany.

(dokumenty związane z pożyczką k.681-687)

Uczestniczka pracowała i pracuje jako architekt.

Strony prowadziły swoje odrębne działalności gospodarcze pod jednym szyldem spółki cywilnej.

(bezsporne, dokumentacja złożona przez uczestniczkę z pismami o rozłożenie na raty należności do ZUS, US i UM k. 348, załącznik do odpowiedzi na pozew w czerwonej teczce)

Od 2007 r. strony prowadziły swoje działalności gospodarcze mając siedzibę spółki w lokalu numer (...) przy ul. (...) zakupionym do majątku wspólnego za cenę 158.000 zł.

Środki finansowe na zakup tej nieruchomości w kwocie 150.000 złotych uczestniczka otrzymała od swojego ojca M. S. (2). Darowizna została zarejestrowana w Urzędzie Skarbowym. Miała miejsce w dniu 8 lutego 2007r., a 12 lutego 2007 r. uczestniczka przełała kwotę 153.000 zł na cenę nieruchomości.

Darowizna ojca uczestniczki stanowiła 95% wartości nieruchomości ((...)).

(bezsporne, akt notarialny umowy sprzedaży k.65-67, zeznania uczestniczki k.668-669, zeznania wnioskodawcy k.666v-667v, zeznania świadka M. S. (1) k.338-338v, zeznania B. M. (1) k.339-340, dokumentacja dotycząca darowizny: potwierdzenia przelewu, rejestracja darowizny w Urzędzie Skarbowym – załącznik z dokumentami w kolorze czerwonym dołączony do odpowiedzi na wniosek)

Uczestnicy nie mieli wtedy własnych środków finansowych, albowiem konieczne było spłacanie długów z nieudanej działalności gospodarczej wnioskodawcy w postaci prowadzenia miejsca zabaw dla dzieci „F.-miku”.

(zeznania stron: zeznania uczestniczki k.668-669, zeznania wnioskodawcy k.666v-667v, zeznania świadka M. S. (1) k.338-338v, zeznania B. M. (1) k.339-340, zeznania M. N. (1) k.412v-413, zeznania B. M. (2) k.389, J. M. (2) k.340-340v, pisma do ZUS, US i UM – załącznik do odpowiedzi na pozew w czerwonej teście)

Wartość nieruchomości przy ul. (...) ustalona została na kwotę **246.730zł.**

(opinia biegłego P. S. k. 205-234, 275-280, 695-710)

Wartość nieruchomości przy ul. (...) ustalona została na kwotę **346.230 zł.**

(opinia biegłego P. S. k. 166-205, 366-378, 711-724)

Wartość zestawu modułowego S. została ustalona na kwotę **58.700 zł.**

(opinia biegłego K. C. k.435-450, 505-514)

Strony zgłosiły do podziału ruchomości, których wartości były rozbieżne. Sąd uznał, że sprzęty AGD typu lodówka, pralka czy zmywarka kupowane pod koniec XX wieku nie mogą być warte ponad tysiąc złotych i samodzielnie ustalił wartość tych sprzętów na po 300 zł każdy. Pozostałe wartości Sąd przyjął zgodnie z wartościami wskazanymi przez wnioskodawcę, co do których uczestniczka nie zgłaszała zastrzeżeń.

Łączna wartość tych ruchomości wynosiła **9.700 zł**, przy czym wnioskodawca otrzymał ruchomości o łącznej wartości 5.500 zł, zaś uczestniczka o wartości 4.200 zł.

Strony na różne cele czy to związane ze spłatą zadłużenia, czy też inne zaciągały kredyty bankowe:

- dwa kredyty w C. Banku – na kwotę 30.000 zł – umowa z dnia 27 grudnia 2007 r. (załącznik w czerwonej teście do odpowiedzi na wniosek oraz k.346, 348) oraz z karty kredytowej, z której, do rozstania stron, korzystał wnioskodawca na kwotę 6.069,28 zł k.149-150, k.346,348)

- kredyt odnawialny w mBanku na wspólnym koncie stron (k.68-92)

- kredyt wnioskodawcy z 31 marca 2011 r. (k.93-110).

(dokumentacja z rachunków bankowych k. 68-110, 149-150, 348)

Podczas wspólnego pożycia sprawami finansowymi i gospodarczymi zajmował się wnioskodawca, który nie informował uczestniczki o wszystkich trudnościach finansowych. To wnioskodawca organizował życie codzienne, decydował o opłatach i wydatkach. Dopiero sytuacje krytyczne „zmuszały” go do poinformowania o nich uczestniczki.

Strony żyły na dość wysokim poziomie. W wydatkach wspomagali ich bardzo często rodzice uczestniczki. Zabierali córkę stron na wakacje, dokładali do wydatków, pomagali w otwieraniu działalności wspomagając strony znacznymi środkami pieniężnymi.

Jednakże po pewnym czasie rodzice uczestniczki stali się ostrożni w bezkrytycznym dokładaniu do działań wnioskodawcy. Było to zdaniem Sądu powodem, dla którego ojciec uczestniczki przekazał **jej** kwotę 150.000 zł w darowiźnie, by dla siebie nabyła nieruchomości przy ul. (...) (rok 2007).

Działalność wnioskodawcy przyniosła stronom długi, które po 2004 r. przysporzyła im sporo zmartwień i trudności. Strony musiały zwracać się o układ ratalny do ZUS i US. Od 2007 r. sytuacja majątkowa stron trochę się poprawiła, przy czym znaczną część przychodów wypracowywała uczestniczka (nawet 90%). W momencie rozstania wysokość zadłużenia była zaskoczeniem dla uczestniczki. A. S. (1) nie miała pojęcia o zadłużeniu we Wspólnocie Mieszkaniowej, w zakresie podatków za nieruchomości i opłaty za użytkowanie wieczyste.

Wnioskodawca wyprowadził się ze wspólnego lokalu stron 21 marca 2011 r.

(zeznania stron k. 666v-669, zeznania M. N. k. 412v-413, korespondencja z ZUS, US i UM, rozliczenia firmy k.788-829, załącznik w czerwonej teczce do odpowiedzi na pozew, k.348)

Uczestniczka po odejściu wnioskodawcy spłaciła zadłużenie we Wspólnocie Mieszkaniowej przy ul. (...), a po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, zajmując lokale należące do stron, opłacała zarówno wszelkie opłaty eksploatacyjne, jak i podatki od nieruchomości i opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu.

Łącznie z tego tytułu poniosła wydatki w kwocie 13.652,60 zł – (opłaty eksploatacyjne za 2010-2011 r. i podatki do 2011 r. k.348), kwotę 11.826 zł tytułem podatków za lata 2012-2017 r., kwotę 1.715,59 zł tytułem opłat za użytkowanie wieczyste oraz kwotę 11.666,94 zł tytułem opłat czynszowych za lokal przy ul. (...).

Opłaciła także fundusz remontowy we Wspólnocie Mieszkaniowej przy Profesorskiej w łącznej kwocie 11599,40 zł.

(potwierdzenia przelewów k.348, 590 – 628)

Uczestniczka spłaciła zadłużenie stron z tytułu karty kredytowej – 4.969,22 zł i reszty kredytu (umowa na 30.000 zł z 2007 r.) – 12.021,33 zł.

(zaświadczenie z banku k. 72-79 załącznika w czerwonej okładce dołączonej do odpowiedzi na pozew)

Wnioskodawca po ustaniu wspólności zapłacił część zaległości stron z tytułu podatków i zadłużenia w ZUS (8615,57 zł) i kredyt odnawialnego w mBanku (2.758,51 zł) na łączną kwotę 11.378,73zł.

(potwierdzenia przelewów i dokumentacja k.629-665)

Łącznie po ustaniu wspólności uczestniczka poniosła nakłady na majątek wspólny w kwocie 55.851,68 zł, zaś wnioskodawca w kwocie 11.378,73 zł.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek należało uwzględnić, czego zresztą domagały się obie strony, w dużej mierze zgodnie.

Dokonując powyższego rozstrzygnięcia Sąd oparł się na dokumentach w zakresie, w jakim ich prawdziwość nie była kwestionowana, na opiniach biegłych: z zakresu szacowania nieruchomości P. S., opinii biegłego z zakresu wyceny zestawu modułowego S. K. C. oraz biegłego z zakresu budownictwa J. L. (2).

Stwierdzić należy, że generalnie opinie biegłych nie były ostatecznie kwestionowane. Wszelkie wątpliwości zgłaszane przez strony zostały przez biegłego z zakresu wyceny nieruchomości wyjaśnione. Biegły wskazał metodologię wyceny, wyjaśnił mechanizm zastosowanych korekt.

Podobnie rzecz miała się z wyceną zestawu modułowego S..

W ocenie Sądu biegli zastosowali prawidłowe zasady przy wycenie, a współczynniki przez nich ustalone także odpowiadały założeniom i wyprowadzonym z nich wnioskom.

Niniejszą sprawę należało rozpoznać w oparciu o art. 210 k.c., który znajduje zastosowanie odpowiednio stosownie do treści art.46 krio w zw. z art.1035 k.c.

W myśl tego przepisu każdy ze współwłaścicieli może żądać zniesienia współwłasności, w szczególności przez podział rzeczy wspólnej, chyba, że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo pociąga za sobą istotną zmianę rzeczy lub zmniejszenie jej wartości (art. 211 Kc).

Zgodnie z art. 31 § 1 krio z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. §2 Do majątku wspólnego należą w szczególności: 1) pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków, 2) dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków, 3) środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków, 4) kwoty składek zaewidencjonowane na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dz. U. z 2009 r., Nr 1585 z późn. zm.)

Zgodnie z art. 684 w zw. z art. 567 § 3 k.p.c., w sprawach o podział majątku wspólnego, jego skład i wartość ustala sąd.

Niewątpliwie w skład majątku wspólnego wchodziły nabyte w trakcie małżeństwa ruchomości i nieruchomości. Wprawdzie wnioskodawca wskazywał, że zestaw modułowy S. to własność ojca uczestniczki, jednakże stoi to w sprzeczności z dokumentacją bankową – przelewami z konta M. S. (2) na konto wspólne stron i zapłatą z firmowego konta za zestaw przelewem międzynarodowym (k.681-687)

W niniejszej sprawie uczestnicy spierali się co do wartości niektórych składników majątku, podlegających rozliczeniu w postępowaniu o zniesienie współwłasności albo też mieli odmienne stanowiska w zakresie przyznania poszczególnych składników.

Sąd ustalił wartość poszczególnych składników majątku wspólnego albo zgodnie ze wspólnym stanowiskiem uczestników albo na podstawie opinii biegłych, które w ocenie Sądu były w pełni przydatne dla niniejszej sprawy i mogły stanowić podstawę dla ustalenia wartości poszczególnych przedmiotów

Zgodnie z art. 212 § 1 i 2 k.c., jeżeli zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia sądu, wartość poszczególnych udziałów może być wyrównana przez dopłaty pieniężne. Przy podziale gruntu sąd może obciążyć poszczególne części potrzebnymi służebnościami gruntowymi. Rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

W przedmiotowej sprawie Sąd przyznawał poszczególne składniki majątku z obowiązkiem spłaty po ich zsumowaniu i wzajemnym rozliczeniu.

Uczestnicy częściowo byli zgodni, co do przyznania poszczególnych ruchomości, zaś w przypadku pozostałych zadecydowały względy celowościowe. Zważywszy bowiem, że Sąd przyznał obie nieruchomości uczestnicze, gdyż co do lokalu mieszkalnego takie było zgodne stanowisko stron, zaś co do lokalu na Radiowej zadecydowały okoliczności o których za chwilę, to ruchomości w przeważającej części przyznać należało wnioskodawcy by podział w naturze pozwolił na zmniejszenie spłaty uczestniczki.

Z tych względów Sąd przyznał ruchomości zgodnie z wolą stron, co do tych gdzie strony wyraziły swoją opinię i była ona zgodna z wolą drugiej strony, a w zakresie rzeczy, co do której żadna ze stron nie wyraziła wyraźnej woli ich przejęcia przyznano je wnioskodawcy.

Odnosząc się do składnika majątku wspólnego, którego żadna ze stron nie chciała i wyraziła to w sposób wyraźny – zestawu modułowego S. – to zdaniem Sądu nie było celowe zarządzenia sprzedaży tejże rzeczy zgodnie z przepisami kpc. Taki bowiem sposób podziału spowodowałby, że zbycie tego zestawu stałoby się jeszcze bardziej utrudnione. Ten bowiem specyficzny skład rzeczy musi być zdaniem Sądu sprzedany, ale sprzedany przez jedną ze stron, bo tylko znaczne zaangażowanie może pozwolić na zbycie tego przedmiotu. Co oczywiste zaangażowanie osobiste wnioskodawcy będzie na pewno większe niż Komornika. Jak bowiem zdają sobie sprawę obie strony postępowania nie jest to rzecz, której zbycie będzie łatwe z uwagi choćby na specyfikę rynku i zbywanego przedmiotu. Skoro zaś zestaw został kupiony celem prowadzenia działalności przez wnioskodawcę to zdaniem Sądu właśnie on winien zająć się jego sprzedażą. Wstawienie go w 2004 r. do garażu w żaden sposób nie powoduje, że strony wyzbyły się problemu. Wprost przeciwnie konieczne jest spieniężenie tego zestawu by zamknąć ten niesprzyjający stronom okres bez obciążania osób trzecich.

Z tych względów Sąd przyznał ten zespół elementów składający się na zestaw modułowy S. wnioskodawcy.

Także mając na względzie zasady współzycia społecznego obowiązek zamknięcia działalności F. Miku i sprzedaży zestawu spoczywa na wnioskodawcy. Nie było wprawdzie rolą Sądu w niniejszej sprawie rozstrzygać o ewentualnej wierzytelności spadkobierców M. S. (2) co do pożyczki i ustalania czy rzeczywiście była to pożyczka czy też darowizna, natomiast w tamtym czasie niewątpliwie był to „gest” ze strony byłego teścia, który przede wszystkim miał pomóc w znalezieniu zajęcia dla wnioskodawcy (to miała być dziedzina, którą miał zajmować się J. M. (1)) i to on winien zamknąć, zdaniem Sądu, ten etap wspólnego życia stron.

Sąd nie uwzględnił jako składnika majątku wspólnego komputera stron marki D.. Sprzęt zakupiony został w 2009 r. (k.148) i po 8 latach nie stanowi raczej majątku, który należałoby rozliczać, został on bowiem zamortyzowany w spółce stron, a obecna jego wartość może być jedynie symboliczna.

Odnosząc się do podziału nieruchomości i przyznania ich uczestnicze to biorąc pod uwagę, że lokal mieszkalny pozostał przy A. S. (3), a w lokalu przy ul. (...) wykonuje ona swą działalność gospodarczą to choćby z tego powodu należało je przyznać uczestnicze.

Zdaniem Sądu tylko ustalenie, że nałożone zostanie zbyt duże obciążenie spłatą na uczestniczkę mogło spowodować inne rozstrzygnięcie.

Wnioskodawca nie potrzebuje w żadnej mierze lokalu użytkowego, a uczestniczka musiałaby poszukiwać nowego lokum dla swojej działalności.

Jednakże równie ważnym argumentem dla przyznania tej nieruchomości uczestnicze był fakt, że w 95% środki na zakup tego lokalu pochodziły z darowizny ojca uczestniczki dla niej samej, a zbieżność dat zdaje się potwierdzać, że była to wręcz darowizna właśnie na zakup tej nieruchomości. Fakt, że strony zakupiły ten lokal do majątku wspólnego

stanowi oczywiście o zaliczeniu go do tego majątku, jednakże konieczne jest rozliczenie środków pieniężnych przekazanych przez ojca uczestniczki wyraźnie na jej rzecz.

Skoro w takim wypadku w momencie zakupu nieruchomości (12 lutego 2007r.) wartość darowanych środków pieniężnych stanowiła 95% wartości (150.000/158.000), w taki samym procencie winno to zostać rozliczone w niniejszym postępowaniu. 95% wartości nieruchomości oszacowanej przez biegłego z zakresu wyceny nieruchomości to kwota **234.393,50 zł** (ogólna wartość 246.730 zł) Taka też kwota została ustalona przez Sąd jako nakład z majątku osobistego uczestniczki A. S. (1) na majątek wspólny w trakcie trwania małżeństwa stron.

Jako nieetyczne i rzeczywiście zmierzające do wzbogacenia się, a może i wykorzystania majątku teściów, uznać należy w tym względzie zeznania wnioskodawcy wskazujące, że były to środki wspólne. Wszak lata wcześniej w momencie zakupu zestawu modułowego S. ojciec uczestniczki przekazał środki finansowe bezpośrednio na konto wspólnej firmy stron i wtedy bezwzględnie można mówić o wspólnych środkach.

Rzecz zupełnie inaczej ma się przy przekazaniu środków na zakup nieruchomości przy ul. (...). Zostało bowiem wykazane, że uczestniczka otrzymała od ojca darowiznę dosłownie 4 dni przed umową.

Kwestię rozliczenia nakładów reguluje art. 45 krio, w którym mowa jest o rozliczeniu na wniosek nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny oraz z urzędu z majątku wspólnego na majątek osobisty.

Obie strony wniosły o rozliczenie nakładów z majątków osobistych na majątek wspólny, co do spłaty długów po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, przy czym uczestniczka wskazała także na darowiznę na jej rzecz, która miała miejsce w trakcie trwania małżeństwa.

Nakłady stron zostały wykazane przelewami bankowymi i zaświadczeniami z poszczególnych instytucji, w których zadłużone były strony.

Zostały one rozliczone po ustaniu wspólności z dniem 10 listopada 2011 r., za wyjątkiem spłaty zadłużenia mieszkania stron, opłat podatkowych do 2011 r. za nieruchomości, które samodzielnie, jeszcze w trakcie formalnego trwania małżeństwa poniosła uczestniczka postępowania. W sprawie bezsporne było, że wnioskodawca 21 marca 2011 r. wyprowadził się definitywnie z domu, dlatego też wszelkie spłaty, także te dotyczące zadłużenia za rok 2010 i 2011 Sąd uwzględnił jako nakłady. Oczywiście jest bowiem wspólny łączny obowiązek stron ponoszenia wydatków na rzeczy wspólne, jednakże w sytuacji faktycznego rozstania jasne jest też że strony nie prowadzą wspólnego gospodarstwa, a uzyskiwane dochody wydatkują oddzielnie. W przedmiotowej sprawie granicę rozliczeń należy zdaniem Sądu postawić właśnie w marcu 2011 r. Po wyprowadzce bowiem wnioskodawcy to uczestniczka, co nie było kwestionowane spłaciła zadłużenie za mieszkanie i opłaciła podatki, spłacając równocześnie wcześniejsze długi czy tu w ZUS, US czy też wynikające z zaciągniętych kredytów w C. Banku.

Po 21 marca 2011 r. wnioskodawca zawarł umowę kredytową na kwotę 13.750 zł (k.93-94) i żądał rozliczenia spłaty tego kredytu jako nakładu z majątku osobistego na majątek wspólny, podczas, gdy nie mieszkał już wtedy wspólnie z uczestniczką, a środki finansowe otrzymane z banku wydatkował we własnym zakresie, nie wykazując, by w tym czasie spłacił jakieś wspólne należności. Wprost przeciwnie. To uczestniczka spłacała należności za lata 2010-2011, podczas gdy J. M. (1) rozpoczął spłaty dopiero po orzeczeniu rozvodu stron.

Mając to na uwadze Sąd nie uwzględnił jako nakładów z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny spłaconego kredytu w kwocie 14.527,71 zł.

Niewątpliwie to uczestniczka korzystała ze wspólnego lokalu mieszkalnego i w zakresie remontów tego lokalu czy wymiany pieca Sąd nie uwzględnił wydatkowanych środków finansowych

W ocenie Sądu dokonywanie rozliczeń tego typu nakładów stoi w sprzeczności z treścią art. 206 i 207 k.c. oraz z zasadami współżycia społecznego. Współwłaściciel bowiem wyłącznie korzystający z rzeczy wspólnej, winien we własnym zakresie ponosić koszty jego utrzymania, zaś w przypadku wymiany pieca w 2016 r. to korzystać z niego

będzie już tylko uczestniczka, więc ten wydatek nie powinien w ogóle podlegać rozliczeniom. Podobnie rzecz ma się z rozliczeniem wpłat na fundusz remontowy w kwocie łącznej 13.762 zł. Wpłaty te jakkolwiek poniesione przez uczestniczkę to pozostały przy mieszkaniu stron, które Sąd przyznał właśnie uczestniczce. Ewentualne rozliczenie tych środków stanowiłoby zdaniem Sądu bezpodstawne wzbogacenie A. S. (1).

Sąd nie uwzględnił także jako nakładu spłaty przez uczestniczkę środków pieniężnych na rzecz córki stron. Wprawdzie obie strony potwierdziły fakt wykorzystania tych pieniędzy na bieżące potrzeby, to jednak brak żądania wobec wnioskodawcy od córki stron, a przede wszystkim jego zgody na to rozliczenie uniemożliwia Sądowi rozstrzygnięcie w tym zakresie (wierzytelności osób trzecich Sąd rozlicza jedynie za zgodą obu stron – tak w orzeczeniu SN – OSNCP 1974/10/164)..

Z treści art. 567 § 1 k.p.c. wynika, że w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi.

Uczestniczka żądała ustalenia nierównych udziałów.

W ocenie Sądu okoliczności uzasadniające takie rozliczenie nie miały miejsca w przedmiotowej sprawie – art. 43 § 1-3 krio.

Wnioskodawca rzeczywiście osiągał mniejsze dochody od uczestniczki postępowania, jednakże w dużej mierze wynikało to z takiego a nie innego wykształcenia stron i możliwości zarobkowych z tym związanych, ponadto tak z ograniczeń związanych z chorobą uczestnika. Wprawdzie „po latach” zaangażowanie wnioskodawcy może być oceniane negatywnie, w kontekście w jaki sposób zakończył się związek stron, jednakże nie może to rzutować zdaniem Sądu na ustalenie nierównych udziałów. Uczestniczka zdawała sobie sprawę z takiego stanu rzeczy już od początku XXI wieku, akceptowała to, jej rodzice starali się „pomagać” tak funkcjonującej rodzinie stron. W ocenie Sądu brak jednak ważnych powodów dla których należałoby uwzględnić wnioski o ustalenie nierównych udziałów (pkt VI postanowienia).

Mając na uwadze, że wszystkie ruchomości znajdują się w posiadaniu uczestniczki nakazał jej ich wydanie wnioskodawcy (pkt VII postanowienia).

Mając zatem na uwadze powyższe rozważania oraz poczynione w sprawie ustalenia, na zasadzie art. 212 § 1 i 2 k.c., Sąd postanowił **przyznać** obie nieruchomości i ruchomości z punktów I. od 1 do 8 postanowienia o wartości 597.160 zł na rzecz uczestniczki A. S. (1).

Wnioskodawcy przyznano ruchomości opisane w pkt I. od 9 do 13 o łącznej wartości 64.200 zł.

Zgodnie z art. 567 § 3 k.p.c., 688 k.p.c. i 618 k.p.c. zw. z art. 212 § 1 k.c., dokonując podziału majątku wspólnego Sąd orzeka w przedmiocie **dopłaty** na rzecz jednego z małżonków przez drugiego małżonka. Stosownie zaś do treści art. 212 § 2 k.c., rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem **splaty** pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego. W konsekwencji w przedmiotowej sprawie rozliczenia miały charakter spłaty, ale też rozliczeń stosownie do treści art. 45 krio z tytułu nakładów z majątków osobistych na majątek wspólny (w trakcie i po ustaniu wspólności).

Sąd dokonując stosownych wyliczeń skompensował należne uczestnikom kwoty w następujący sposób:

Wartość majątku wspólne zgromadzonego w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej (ruchomości i nieruchomości) wynosiła 661.360 zł. Oznacza to, że każdemu z uczestników należałoby przyznać majątek o wartości 330.680 zł. Uczestniczce przyznano składniki majątku o łącznej wartości 597.160 zł, zaś wnioskodawcy – o wartości 64.200 zł.

W związku z powyższym, uczestniczka powinna spłacić uczestnika kwotą 266.480 zł.

Sąd obowiązany był także rozliczyć nakłady z majątków osobistych na majątek wspólny, których wzajemne rozliczenie ($290.245,18 - 11.378,73 = 278.866,45$ zł) dawało nadwyżkę z tego tytułu po stronie uczestniczki na kwotę 278.866,45 zł, z czego połowa, którą winien ponieść wnioskodawca wynosiła 139.433,23 zł.

Dokonując w tym względzie wzajemnych rozliczeń należało zasądzić od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 127.046,78 zł. ($266.480 - 139.423,23$ zł = 127.047,78 zł).

Sąd uznając, że powyższa kwota nie jest na tyle duża by podlegała rozłożeniu na raty, ale też na tyle znaczna, że nie jest w zasięgu ręki uczestniczki postępowania, która być może będzie musiała starać się o kredyt w tym zakresie, wskazał, że winna ona zostać zapłacona w terminie 1 roku od uprawomocnienia się orzeczenia.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 520 § 2 k.p.c. Z uwagi bowiem na sprzeczność interesów uczestników, Sąd postanowił wszystkimi kosztami postępowania (w szczególności opłatami sądowymi i kosztami wynagrodzenia biegłego) obciążyć strony po połowie.

SSR Joanna Bieńkowska-Kolarz